

Hoe Brussel in uw vuilniszak gaat kijken. Met dank aan Frans Timmermans

Door [Lode Goukens](#) - 19 oktober 2024
Geplaatst in [Europese Unie](#) - [Lobbycratie](#)

U gooit te veel eten weg. Uw koelkast staat te vol. Eten is te goedkoop. En vooral: u kan niet koken. Dat zijn enkele conclusies van de Europese Commissie. De Europese Commissie wil in uw vuilzak kijken en u straffen als u te veel voedselresten weggooit.

De Europese Commissie is begonnen met campagnes tegen voedselverspilling. De verspilling moet met de helft dalen tegen 2030. Tegen 2050 is voedselverspilling verboden. Lobbygroepen maken overuren. Want ze willen het wegwerpen van voedsel strafbaar maken. Maar dat is niet het hele verhaal...

Die plotse aandacht voor voedselverspilling komt niet zomaar uit de lucht vallen. Achter die strijd zitten groenlinkse stichtingen. Stichtingen die hoofdzakelijk op belastinggeld draaien. Geld van de Europese Commissie om bij diezelfde Europese Commissie en het Europees Parlement te lobbyen.

Miljoenen EU-subsidies

Dat laatste gebeurt niet erg subtiel. Afgelopen juni deed het zwaar door de EU gesubsidieerde *European Environmental Bureau* (EEB) een oproep aan het EU-voorzitterschap om 'food waste' te bestrijden. Nog nooit van het EEB gehoord? Dat is ook niet de bedoeling, zolang EU-ambtenaren en Europarlementariërs hen maar kennen.

Het EEB was in 2023 goed voor ruim 72 miljoen euro EU-subsidies. Sinds de oprichting in 2016 kreeg

Hoe Brussel in uw vuilniszak gaat kijken. Met dank aan Frans Timmermans

het EEB liefst 96 miljoen euro. Middelen die in de EU-begroting hoofdzakelijk werden geboekt als onderzoeksgeld. In de praktijk organiseert het EEB bijeenkomsten voor ambtenaren en klimaatactivisten. Met copieuze maaltijden zo gaat het gerucht. De naam *European Environmental Bureau* lijkt bovendien bewust gekozen om de indruk te wekken dat het hier om een EU-agentschap handelt. Dat is het voor alle duidelijkheid niet.

De Europese Commissie begon de [campagnes](#) rond voedselafval op 27 september. Toen bracht Eurostat statistieken uit over 'food waste'. 132 kg gemiddeld in de EU waarvan 72 kg bij huishoudens en 15 kg bij restaurants. Op 2 oktober zouden Nederlandse supermarkten het voedselafval in 2023 met bijna 1 procent hebben verminderd. Dit alles omdat de Europese Commissie de Afvalkaderrichtlijn strenger wil maken. Voedselafval is daar één aspect van. Omdat niemand voor verspillen van voedsel kan zijn is het een ideaal smeermiddel om elders strengere afvalregels door te drukken.

De rol van lobbygroepen achter dit strengere beleid is opvallend. *Zero Waste Europe, Safe Food Advocacy Europe, FeedBack EU* enzovoort lobbyen fel om de Afvalkaderrichtlijn strenger te maken. Ze eisen 50 procent minder voedselafval. Niet alleen in supermarkten, maar ook bij burgers thuis. Wettelijk afdwingbaar! Dus straf of boete als u te veel voedselresten weggooit. Uw koelkast of vuilzak worden een *war zone*. Het grote publiek merkte niets van dit alles, want het beperkte zich tot de parlementaire wandelgangen in Straatsburg en Brussel.

Mensen kunnen niet koken

Met haar campagne 'zero waste, more taste' schakelt de Europese Commissie nu een versnelling hoger. Inclusief een kookboek. Wie de eisen leest merkt hoe ingrijpend het allemaal kan zijn. De EU wil dat de overheid in uw koelkast en uw gft-biozak komt loeren. Met als argument: de Europese burgers verspillen te veel voedsel. Bijna 60 miljoen ton per jaar.

Van die meer dan 59 miljoen ton is 5 procent voor rekening van de huishoudens en 46 procent zou uit de voedselketen komen. Volgens de Europese Commissie komt al dat voedselafval door impulsaankopen, slechte planning en het feit dat mensen niet goed genoeg kunnen koken. 'Te weinig kookvaardigheden' staat er letterlijk. Bovendien is het voedsel te goedkoop. Een beschimmelde plak kaas wegwerpen voelt niet genoeg aan als een groot verlies.

Tegen het consumeren van vlees

De bureaucratie in Brussel vindt de burgers te dom. Ze begrijpen het verschil tussen een door de EU opgelegd onderscheid zoals 'best before' en 'use by' niet. In het Nederlands 'te gebruiken tot' en 'ten minste houdbaar tot'. Bij 'te gebruiken tot' gaat het om producten die in korte tijd kunnen bederven en waarbij het eten een risico voor de gezondheid kan inhouden. Bijvoorbeeld: zuivel, vlees, vis. Op de verkoop na die datum staat een wettelijk verbod. Bij 'ten minste houdbaar tot' is geen sprake van gevaar.

Lobbygroepen bewerken de Europese Commissie en het Europees Parlement om die

Hoe Brussel in uw vuilniszak gaat kijken. Met dank aan Frans Timmermans

afvalkaderrichtlijn zo streng mogelijk te maken. Daarbij richten ze zich op twee zaken. Ten eerste verpakkingen voor voedsel (vooral plastic folies) en ten tweede het voedsel zelf. De strijd tegen de verpakkingen is vooral een vermomde strijd tegen fossiele brandstoffen waar de meeste kunststoffen van gemaakt zijn. De strijd tegen de voeding is een vermomde strijd tegen het consumeren van vlees.

Het zwaartepunt van die lobbygroepen ligt in Nederland en in Brussel. De *modus operandi* is steevast dezelfde. Zero Waste Europe had in 2024 vijf online-vergaderingen met hoge EU-figuren. Hoe weten we dat? Omdat er een meldingsplicht bestaat. Wat valt op? Ze ontmoeten dikwijls dezelfde medewerkers. Dat zijn meestal kabinetsleden van Europese commissarissen. In 2023 sprak Zero Waste Europe Helena Braun van het kabinet van Frans Timmermans. De Estse juriste Helena Braun blijkt al jaren één van de topfiguren die de stichting regelmatig officieel aanspreekt. In totaal 13 keer sinds 2018. In 2017, 2020 en 2022 spraken de lobbyisten van Zero Waste Europe dan weer Frans Timmermans persoonlijk.

De financiering van deze ngo is interessant. In 2022 ontvingen ze 450.000 euro subsidie van de Europese Commissie... om te lobbyen over klimaatonderwerpen. Daarmee is de Europese Commissie de grootste financier van Zero Waste Europe. De ondertussen opgedoekte Zwitserse *MAVA Foundation pour la Nature* gaf 320.000 euro. MAVA ging er prat op samen te werken met het World Economic Forum (WEF) en het Wereldnatuurfonds (WWF).

3,85 miljoen euro subsidie

Het Amerikaanse Plastic Solutions Fund gaf 231.900 euro. De Zwitserse Kristian Gerhard Jebsen Foundation schonk 261.000 euro. Het Amerikaanse Break Free From Plastic (BFFP) gaf 150.000 euro. Die laatste is een zeer extreme lobbygroep tegen fossiele brandstoffen en tegen kunststoffen die onder ander Coca-Cola, Nestlé en Danone aanviel met rechtszaken.

Merk op hoezeer de anti-plastic-lobby vertegenwoordigd blijkt en dat het geld van buiten de EU komt. De rest van het totale budget van bijna 3,9 miljoen euro komt van donaties van stichtingen. Het gaat hier overigens niet over één organisatie. Eigenlijk gaat het om zes stichtingen. Zero Waste Europe ontving 2,67 miljoen euro subsidies van de Europese Commissie. Stichting Zero Waste Europe ontving 1,18 miljoen euro subsidies. Een totaal van 3,85 miljoen euro belastinggeld voor deze twee Nederlandse stichtingen.

Veganistische stichtingen

Tussen 2014 en 2023 ging 25,51 miljoen euro EU-geld naar de groep Zero Waste Europe. Daarvan is slechts 16,81 miljoen euro uitbetaald omdat de stichtingen te weinig stukken ter rechtvaardiging konden voorleggen. Opvallend daarbij is dat onder Frans Timmermans (PvdA) als Europees Commissaris de subsidies de hoogte in schoten. Van 0,69 miljoen euro in 2020 naar 9,15 miljoen in 2021; 8,59 miljoen in 2022 en 0,93 in 2023 het jaar dat Timmermans de Commissie verliet.

Safe Food Advocacy Europe (SAFE) lijkt hetzelfde verhaal. 61,51 miljoen euro aan EU-subsidies

Hoe Brussel in uw vuilniszak gaat kijken. Met dank aan Frans Timmermans

toegekend tussen 2018 en 2023 waarvan al 46,24 miljoen euro uitbetaald in 2023. De Belgische stichting Safe Food blijkt een club van veganistische stichtingen uit heel Europa. Ze beweren een ngo te zijn die consumenten beschermt in de voedingssector. In april 2024 presenteerden ze hun 'onderzoek' rond *food waste management* aan het kabinet van de Eurocommissaris voor landbouw.

SAFE mocht 767.877 euro op de rekening bijschrijven in 2022. Die EU-middelen lijken hun enige inkomsten. Eens te meer lijkt de Europese Commissie dus lobbygroepen te sponsoren om bij haar een bepaalde politieke agenda te komen verdedigen. Vervelend detail is dat de EU-subsidies die SAFE meedeelt aan het lobbyregister van de Europese Unie niet overeenstemmen met de cijfers die diezelfde EU via het *Financial Transparency System* bekend maakt.

In 2022 kreeg SAFE volgens FTS liefst 27,88 miljoen euro toegewezen en daarvan ontvingen ze 19,29 miljoen euro. In 2023 kregen ze 12,66 miljoen euro toegewezen en daarvan werd al 9,9 miljoen euro uitgekeerd. Inkomsten die niet te controleren vallen op de balans en resultatenrekening omdat de stichting die in België niet publiek hoeft te maken.

Flexitariërs

De lucratieve subsidiemolen van de Commissie begunstigde nog een andere Nederlandse stichting. Stichting FeedBack EU van Frank Mechielsen uit Rijswijk. De stichting heeft sinds 2024 twee lobbyisten in het Europees Parlement rondlopen.

Opnieuw vallen banden op met de vegetarische/veganistische lobby. Feedback is lid van de True Animal Proteins Price Coalition. TAPP Coalitie is een Nederlandse stichting die fundamenteel tegen vleeseten is. 'Wij geloven dat elke dag vlees eten niet meer van deze tijd is.' Ze presenteren zich als flexitariërs. Feedback heeft verder banden met andere Nederlandse stichtingen: Transitie Coalitie Voedsel (TCV) en Handel Anders!

Paul Polman

Naar eigen zeggen ontvangt Stichting Feedback EU geen EU-middelen. Hun grootste donateur in 2023 was de ngo Feedback Global die het voorzien heeft op veebedrijven in Australië. Een andere donateur is de European Climate Foundation (ECF). De ECF is één van de machtigste groenlinkse lobbygroepen in Brussel. Een instrument van superrijken waaronder voormalig Unilever-topman Paul Polman. Het immense jaarbudget van meer dan 40 miljoen euro van de ECF komt hoofdzakelijk van de Nationale Postcode Loterij in Nederland en van Amerikaanse stichtingen. Het management van ECF bestaat uit voormalige socialistische politici.

Op haar beurt participeert Stichting Feedback EU in het European Environmental Bureau (EEB). Waardoor de vraag rijst waar het EU-geld uiteindelijk belandt.

WYNIA'S WEEK

Hoe Brussel in uw vuilniszak gaat kijken. Met dank aan Frans Timmermans

Al drie kookboeken

Achter de nobele strijd tegen voedselafval en voedselverspilling zit dus een strijd tegen de plasticindustrie en de vleeswaren- en zuivelindustrie. Met steun van hoge figuren binnen de Europese Commissie. De Commissie blijkt immers het lobbyen bij het Europees Parlement te financieren. Open en bloot.

Te veel voedselafval strafbaar stellen klinkt als slecht nieuws. Zeker als huishoudens 72 kilogram voor hun rekening nemen van de gemiddeld 132 kilogram voedselafval. Het ophalen van voedsel en afval duurder maken, verpakkingen verbieden en vooral burgers straffen is een drastische ingreep. Daar malen die ngo's natuurlijk niet om. Ondertussen kan de burger het [kookboek Sensational!](#) van de Europese Commissie downloaden. Dit is trouwens al het derde kookboek na [Bon Appétit](#) en het [EU Holiday Cookbook](#).

Lode Goukens is journalist en docent.

Wynia's Week verschijnt nu drie keer per week! De groei en bloei van Wynia's Week is te danken aan de donateurs. Doet u al mee? Doneren kan op verschillende manieren. Kijk [HIER](#). Hartelijk dank!